| Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО» | **Назва кафедри, що забезпечує викладання** |
|---|---|
| **Правознавство**<br>**Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)** | **Кафедра інтелектуальної власності та приватного права** |

**Реквізити навчальної дисципліни**

| | |
|---|---|
| **Рівень вищої освіти** | ***Перший (бакалаврський)*** |
| **Галузь знань** | *03 Гуманітарні науки* |
| **Спеціальність** | *035 Філологія* |
| **Освітня програма** | *Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська*<br>*Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька*<br>*Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька* |
| **Статус дисципліни** | *Нормативна* |
| **Форма навчання** | *заочна* |
| **Рік підготовки, семестр** | *3 курс, осінній семестр* |
| **Обсяг дисципліни** | *2 кредити: 60 годин – 4 год. лекцій, 4 год. практичних занять, 52 год. СРС* |
| **Семестровий контроль/ контрольні заходи** | *Залік/МКР* |
| **Розклад занять** | *http://rozklad.kpi.ua* |
| **Мова викладання** | *Українська* |
| **Інформація про керівника курсу / викладачів** | Лектор: *кандидат юридичних наук, доцент, Гончаров Андрій Вікторович, goncharov-82@ukr.net*<br>Практичні / Семінарські: *кандидат юридичних наук, доцент, Гончаров Андрій Вікторович, goncharov-82@ukr.net* |
| **Розміщення курсу** | https://classroom.google.com/c/NzQ2Mzc3ODYzMzY4?cjc=qclxsbb |

**Програма навчальної дисципліни**

## 1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» призначено для формування у студентів належного рівня правової свідомості, що дозволить орієнтуватися в суспільних відносинах, які регулюються нормами права та діяти відповідно до норм законодавства у продовж свого життя.

**Метою** навчальної дисципліни «Правознавство» є правова освіта та правове виховання студентів, набуття актуальних знань з національного права та законодавства, зокрема, реалізації основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.

**Предметом** навчальної дисципліни «Правознавство» є вивчення основ теорії держави і права, засад конституційного права України, основ адміністративного, цивільного, сімейного, трудового, екологічного, земельного, житлового, кримінального права та основ інших галузей національного законодавства.

Вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» спрямовано на формування у студентів таких компетентностей:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Після опанування навчальної дисципліни «Правознавство» студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- дотримуватися морально-етичних та культурних норм, принципів академічної доброчесності та кодексу професійної етики, примножувати досягнення суспільства.

## 2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

За структурно-логічною схемою ОП постреквізитом навчальної дисципліни «Правознавство» є освітній компонент «Практичний курс перекладу. Частина 2. Суспільні науки 2».

## 3. Зміст навчальної дисципліни

**Тема 1.** Основи теорії держави і права.
**Тема 2.** Основи конституційного права України.
**Тема 3.** Основи адміністративного права України.
**Тема 4.** Основи трудового права України
**Тема 5.** Основи цивільного права України.
**Тема 6.** Основи сімейного права України.
**Тема 7.** Основи кримінального права України.
**Тема 8.** Основи земельного, екологічного та природоресурсного права України.
**Тема 9.** Основи міжнародного права.

## 4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна


1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення 24.05.2026).
2. Гапотій В. Д., Слишик О. А. Основи права : підруч. Мелітополь : Вид-во МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с. URL: http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/4592/1/вся%20книга%20правознавство%20-%20видавництво%20%281%29.pdf (дата звернення 24.05.2026).
3. Правознавство : підруч. / Балюк Г. І. та ін. ; за відп. ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 632 с.
4. Правознавство : підруч. / Волошкевич Г. А. та ін. Черкаси, 2019. 686 с. URL: http://eprints.cdu.edu.ua/1977/1/pravozn21.04.pdf (дата звернення 24.05.2026).
5. Правознавство : навч. посіб. / за ред. Д. В. Каменського, В. О. Мирошниченка. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 288 с.


Додаткова


1. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text (дата звернення 24.05.2026).
2. Сімейний кодекс України від 10 січ. 2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text (дата звернення 24.05.2026).
3. Кодекс законів про працю України від 10 груд. 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text (дата звернення 24.05.2026).

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 груд. 1984 р. № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text (дата звернення 24.05.2026).
5. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text (дата звернення 24.05.2026).
6. Земельний кодекс України від 25 жовт. 2001 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text (дата звернення 24.05.2026).
7. Водний кодекс України від 20 лип. 1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-вр#Text (дата звернення 24.05.2026).
8. Кодекс України про надра від 27 лип. 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-вр#Text (дата звернення 24.05.2026).
9. Лісовий кодекс України в ред. Від 08 лют. 2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text (дата звернення 24.05.2026).
10. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 трав. 2005 р. № 2709-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text (дата звернення 24.05.2026).

Для пошуку нормативно-правових актів бажано використовувати офіційний вебпортал парламенту – Верховної Ради України: https://www.rada.gov.ua/

## Навчальний контент

### 5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

У межах дисципліни заплановано такі види навчальних занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача й здобувачів з метою ефективного засвоєння навчального матеріалу та формування відповідних компетентностей.

Теми дисципліни взаємопов'язані, матеріал вивчається в логічній послідовності. На практичних заняттях розкриваються найбільш суттєві теоретичні питання, які дозволяють забезпечити студентам можливість глибокого самостійного вивчення всього програмного матеріалу. Теми та порядок виконання практичних занять сформовано в логічній послідовності і повністю узгоджуються з метою дисципліни. Теоретичні і практичні знання поглиблюються шляхом самостійної роботи з використанням рекомендованої літератури та глобальної мережі Internet.

Під час навчання застосовуються: метод «мозкового штурму», кейс-метод, метод Прес, пояснювально-ілюстративний (словесна, наочна та практичні форми), проблемно-пошукові методи: проблемного викладу та евристичний, дослідницький метод. На заняттях використовуються презентації лекцій з використанням мультимедійного обладнання. Усі методи і форми навчання орієнтовані на стимулювання пізнавальної діяльності здобувачів, їхньої активності на заняттях, самостійної роботи та креативного мислення, що є визначальними факторами мотивації здобувачів вищої освіти до вивчення освітнього компонента.

### 5.1. Лекційні заняття

| № з/п | Назва теми, перелік основних питань, література | Аудиторних годин |
|---|---|---|
| 1 | **Лекція 1**<br>**Тема 1. Основи теорії держави і права**<br>1. Наукове обґрунтування необхідності існування інститутів держави та права.<br>2. Поняття, ознаки, функції держави.<br>3. Поняття та ознаки права, його соціальне призначення.<br>*Література*: основна [1-5]. | **2** |
| 2 | **Лекція 2**<br>**Тема 2. Основи конституційного права України**<br>1. Конституційне право України – провідна галузь національного права.<br>2. Історія та теорія української конституції.<br>3. Основи правового статусу особи в Україні.<br>4. Конституційно-правовий статус вищих, центральних та місцевих органів | **2** |

| | | |
|---|---|---|
| | публічної влади.<br>*Література*: основна [1-5]. | |
| 3 | **Лекція 3**<br>**Тема 3. Основи адміністративного права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела адміністративного права України.<br>2. Публічне адміністрування.<br>3. Адміністративне деліктне право.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [4]. | - |
| 4 | **Лекція 4**<br>**Тема 4. Основи трудового права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела трудового права України.<br>2. Трудовий договір.<br>3. Трудова дисципліна.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [3]. | - |
| 5 | **Лекція 5**<br>**Тема 5. Основи цивільного права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела цивільного права України.<br>2. Право власності та інші речові права.<br>3. Договір у цивільному праві.<br>4. Спадкове право.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [1]. | - |
| 6 | **Лекція 6**<br>**Тема 6. Основи сімейного права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела сімейного права України.<br>2. Загальні положення про шлюб.<br>3. Права та обов'язки подружжя.<br>4. Права та обов'язки матері, батька і дитини.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [2]. | - |
| 7 | **Лекція 7**<br>**Тема 7. Основи кримінального права України**<br>1. Поняття та предмет кримінального права України.<br>2. Поняття та ознаки кримінального правопорушення.<br>3. Покарання та його види.<br>4. Загальна характеристика Особливої частини Кримінального кодексу України.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [5]. | - |
| 8 | **Лекція 8**<br>**Тема 8. Основи земельного, екологічного та природоресурсного права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела земельного права України.<br>2. Правовий режим земель України.<br>3. Поняття, предмет та джерела екологічного права України.<br>4. Поняття, предмет та джерела природоресурсного права України.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [6-9]. | - |
| 9 | **Лекція 9**<br>**Тема 9. Основи міжнародного права**<br>1. Поняття та предмет міжнародного публічного права.<br>2. Поняття та предмет міжнародного приватного права.<br>3. Основи права Європейського Союзу.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [10]. | - |
| | Написання модульної контрольної роботи | |
| | **Всього** | **4 год.** |

## 5.2. Практичні заняття

| № з/п | Назва теми, перелік основних питань, література | Аудиторних годин |
|---|---|---|
| 1 | **Практичне заняття 1**<br>**Тема 1. Основи теорії держави і права**<br>1. Наукове обґрунтування необхідності існування інститутів держави та права.<br>2. Поняття, ознаки, функції держави.<br>3. Поняття та ознаки права, його соціальне призначення.<br>*Література*: основна [1-5]. | **2** |
| 2 | **Практичне заняття 2**<br>**Тема 2. Основи конституційного права України**<br>1. Конституційне право України – провідна галузь національного права.<br>2. Історія та теорія української конституції.<br>3. Основи правового статусу особи в Україні.<br>4. Конституційно-правовий статус вищих, центральних та місцевих органів публічної влади.<br>*Література*: основна [1-5]. | **2** |
| 3 | **Практичне заняття 3**<br>**Тема 3. Основи адміністративного права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела адміністративного права України.<br>2. Публічне адміністрування.<br>3. Адміністративне деліктне право.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [4]. | **-** |
| 4 | **Практичне заняття 4**<br>**Тема 4. Основи трудового права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела трудового права України.<br>2. Трудовий договір.<br>3. Трудова дисципліна.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [3]. | **-** |
| 5 | **Практичне заняття 5**<br>**Тема 5. Основи цивільного права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела цивільного права України.<br>2. Право власності та інші речові права.<br>3. Договір у цивільному праві.<br>4. Спадкове право.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [1]. | **-** |
| 6 | **Практичне заняття 6**<br>**Тема 6. Основи сімейного права України**<br>1. Поняття, предмет та джерела сімейного права України.<br>2. Загальні положення про шлюб.<br>3. Права та обов’язки подружжя.<br>4. Права та обов’язки матері, батька і дитини.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [2]. | **-** |
| 7 | **Практичне заняття 7**<br>**Тема 7. Основи кримінального права України**<br>1. Поняття та предмет кримінального права України.<br>2. Поняття та ознаки кримінального правопорушення.<br>3. Покарання та його види.<br>4. Загальна характеристика Особливої частини Кримінального кодексу України.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [5]. | **-** |
| 8 | **Практичне заняття 8**<br>**Тема 8. Основи земельного, екологічного та природоресурсного права** | |

| | | |
|---|---|---|
| | **України**<br>1. Поняття, предмет та джерела земельного права України.<br>2. Правовий режим земель України.<br>3. Поняття, предмет та джерела екологічного права України.<br>4. Поняття, предмет та джерела природоресурсного права України.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [6-9]. | |
| 9 | **Практичне заняття 9**<br>**Тема 9. Основи міжнародного права**<br>1. Поняття та предмет міжнародного публічного права.<br>2. Поняття та предмет міжнародного приватного права.<br>3. Основи права Європейського Союзу.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [10]. | |
| | Підвищення рейтингу. Залік | |
| | **Всього годин:** | **4** |

## 5.3.Самостійна робота студента

| № з/п | Назва теми, перелік основних питань, література | Форма контролю, кількість годин |
|---|---|---|
| 1 | **Тема 1. Основи теорії держави і права**<br>1. Правовідносини: поняття, склад, види.<br>2. Юридична відповідальність: поняття, ознаки, види.<br>*Література*: основна [1-5]. | *Тестові завдання*<br>*2 год* |
| 2 | **Тема 2. Основи конституційного права України**<br>1. Принципи конституційного ладу України.<br>2. Територіальний устрій України.<br>3. Місцеве самоврядування.<br>*Література*: основна [1-5]. | *Тестові завдання*<br>*2 год* |
| 3 | **Тема 3. Основи адміністративного права України**<br>1. Адміністративні послуги.<br>2. Електронне урядування.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [4]. | *Тестові завдання*<br>*2 год* |
| 4 | **Тема 4. Основи трудового права України**<br>1. Оплата праці.<br>2. Дисциплінарні стягнення.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [3]. | *Тестові завдання*<br>*2 год* |
| 5 | **Тема 5. Основи цивільного права України**<br>1. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.<br>2. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [1]. | *Практичні завдання / кейси*<br>*2 год* |
| 6 | **Тема 6. Основи сімейного права України**<br>1. Сімейні права та сімейні обов'язки особи.<br>2. Усиновлення.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [2]. | *Практичні завдання / кейси*<br>*2 год* |
| 7 | **Тема 7. Основи кримінального права України**<br>1. Кримінальна відповідальність: загальні положення.<br>2. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [5]. | *Практичні завдання / кейси*<br>*2 год* |
| 8 | **Тема 8. Основи земельного, екологічного та природоресурсного права України**<br>1. Землеустрій.<br>2. Екологічна мережа України.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [6-9]. | *Тестові завдання*<br>*2 год* |

| | | |
|---|---|---|
| | | |
| 9 | **Тема 9. Основи міжнародного права**<br>1. Міжнародне космічне право.<br>2. Європейська система захисту прав людини.<br>*Література*: основна [1-5], додаткова [10]. | |
| 10 | **МКР** | *4,5 год* |
| 11 | **Залік** | *4,5 год* |

## Політика та контроль

### 6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

**Відвідування занять**

Студентам рекомендується відвідувати заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Тому невідвідування занять суттєво знижує рейтинг студента. Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід без поважних причин, є нульовим. Студент, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР. Детальніше за посиланням: https://osvita.kpi.ua/node/32

**Заохочувальні бали**

| Критерій | Ваговий бал |
|---|---|
| Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни) | +10 балів |
| Виступ на занятті з ініціативною доповіддю на обрану творчу тему за програмою дисципліни | +5 балів |

Загальна кількість заохочувальних балів не може перевищувати **10 балів.**

**Академічна доброчесність**

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://osvita.kpi.ua/code

**Процедура оскарження результатів контрольних заходів**

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Детальніше: https://osvita.kpi.ua/node/182

**Інклюзивне навчання**

Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

### 7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

**Рейтинг студента(-ки) з дисципліни складається з балів, що він/вона отримує за:**

| № з/п | Контрольний захід семестр | % | Ваговий бал | Кіл-ть | Всього |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | Тестування | 50 | 10 | 5 | 50 |
| 2. | Виконання та захист індивідуальних практичних робіт (завдань, кейсів) | 30 | 10 | 3 | 30 |
| 3. | Модульна контрольна робота (МКР) | 20 | 20 | 1 | 20 |
| | Всього | | | | 100 |

## ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

**Критерії нарахування балів:**

**1. Тестування**

Кожен тест складається з **10 завдань**, кожне з яких оцінюється в **1 бал**. Студент отримує відповідну кількість балів за виконану роботу за умови, якщо виконано мінімум 60% завдань. Тобто мінімальна кількість балів за тест становить **6 балів**, максимальна – **10 балів** (в залежності від набраних балів). Якщо студент не подолав нижню межу позитивного оцінювання, тобто набрав 5 балів і менше, то така робота вважається незарахованою і оцінюється в 0 балів.

**2. Виконання та захист індивідуальних практичних робіт** оцінюється в **10 балів**:

- «відмінно», повне і цілком правильне виконання завдання, творчий підхід, вільне володіння матеріалом (допускаються незначні помилки) **– 10-9 балів**;
- «добре», правильне виконання завдання (допускаються помилки), володіння матеріалом на високому рівні – **8-7 балів**;
- «задовільно», частково правильне виконання завдання, володіння матеріалом на достатньому рівні – **6 балів**;
- «незадовільно», якість виконаного завдання не відповідає вимогам мінімальної оцінки, завдання не виконано – **0 балів.**

**3. МКР**

Модульна контрольна робота складається з **40 завдань**.

Ваговий бал за виконання кожного завдання **0,5 бала.**

- **20-18 балів** («відмінно») – безпомилково правильне виконання завдань (не менше 90% потрібної інформації);
- **17-15 балів** («добре») – правильне виконання завдань з незначними недоліками (не менше 75% потрібної інформації);
- **14-12 балів** («задовільно») – виконання завдань з допущенням помилок (не менше 60% потрібної інформації);
- **0 балів** («незадовільно») – кількість правильно виконаних завдань не відповідає вимогам мінімальної задовільної оцінки, МКР не зараховано.

## КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

| № атестації | Термін атестації | Умови отримання атестації |
|---|---|---|
| Перший календарний контроль | 8-ий тиждень | Поточний рейтинг **не менше 10 балів** (50% від максимально можливого поточного рейтингу) |
| Другий календарний контроль | 15-ий тиждень | Поточний рейтинг **не менше 30 балів** (50% від максимально можливого поточного рейтингу) |

## СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТІВ

Здобувачі, які мають рейтинг 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Студент(к)и, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною.

**Залікова контрольна робота** оцінюється у 100 балів максимум і містить **100 тестових завдань** однакової складності (пропорційно з усіх тем програми), за правильну відповідь на кожне з яких студент отримує **1 бал.** Таким чином, студент повинен дати відповідь мінімум на **60 питань** для отримання мінімальної позитивної оцінки, набравши **60 балів.** До написання залікової контрольної роботи допускаються студенти з будь-яким рейтингом.

**Політика дедлайнів та перескладань.** Відпрацювання практичного заняття, за рішенням викладача, може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

**Політика академічної доброчесності** та її принципи визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: https://kpi.ua/code.

**Політика використання штучного інтелекту та академічної доброчесності**

Під час виконання письмових робіт, індивідуальних завдань, презентацій та інших видів навчальної діяльності здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом честі КПІ ім. Ігоря Сікорського, Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/polityka-vykorystannia-shtuchnogo-intelektu_2023.pdf ) та Положенням про систему запобігання плагіату, фабрикації та фальсифікації в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Polozhennia_pro_systemu_zapobihannia_plahiatu_2025.pdf ).

Використання технологій штучного інтелекту. Під час виконання письмових робіт, практичних завдань, кейсів, презентацій та інших видів навчальної діяльності допускається використання технологій штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini, Claude та інших) як допоміжного інструменту для пошуку інформації, аналізу джерел, структурування матеріалу та мовного редагування тексту. Здобувач освіти несе персональну відповідальність за достовірність поданої інформації, коректність посилань, оригінальність роботи та дотримання вимог академічної доброчесності.

Не допускається:

- подання згенерованого штучним інтелектом тексту як результату власної самостійної роботи;
- використання штучного інтелекту для фабрикації або фальсифікації даних, результатів досліджень, джерел чи посилань;
- робота, що містить ознаки фабрикації, фальсифікації або академічного плагіату, не допускається до оцінювання до усунення виявлених порушень;
- приховування факту використання штучного інтелекту у випадках, коли його декларування вимагається викладачем.

У разі виявлення порушень академічної доброчесності або недоброчесного використання технологій штучного інтелекту робота може бути повернена на доопрацювання або повторне виконання. У випадку встановлення фактів плагіату, фабрикації чи фальсифікації робота може бути не допущена до захисту (оцінювання) відповідно до нормативних документів КПІ ім. Ігоря Сікорського.

**Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:**

| Бали | Оцінка за університетською шкалою |
|---|---|
| 100 … 95 | Відмінно |
| 94 … 85 | Дуже добре |
| 84 … 75 | Добре |
| 74 …65 | Задовільно |
| 64 … 60 | Достатньо |
| Менше 60 | Незадовільно |

## 8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

**8.1.** **Відповідно до** Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті **здобувачі мають можливість зарахувати результати свого навчання, отриманих в інших формах освіти. Детальніше: https://osvita.kpi.ua/node/179**

**8.2.** **Орієнтовні питання до заліку з навчальної дисципліни «Правознавство»**

1. Поняття, ознаки, функції держави.
2. Форма держави: поняття, елементи.
3. Поняття та ознаки права, його соціальне призначення.
4. Норми права: поняття, структура, види.
5. Правовідносини: поняття, склад, види.
6. Юридична відповідальність: поняття, ознаки, види.
7. Поняття та ознаки правової держави.
8. Поняття та інститути громадянського суспільства.
9. Історія та теорія української конституції.
10. Тип та форма Української держави.
11. Принципи конституційного ладу України.
12. Основи правового статусу особи в Україні.
13. Основи виборчого права України.
14. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.
15. Конституційно-правовий статус Президента України.
16. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.
17. Конституційно-правовий статус центральних та місцевих органів державної виконавчої влади. Територіальний устрій України.
18. Місцеве самоврядування.
19. Конституційні засади правосуддя в Україні.
20. Конституційний Суд України.
21. Інструменти публічного адміністрування.
22. Звернення громадян.
23. Адміністративні послуги.
24. Електронне урядування.
25. Службове право.
26. Поліцейське право.
27. Адміністративне деліктне право.
28. Публічне адміністрування в економічній сфері.
29. Публічне адміністрування в соціальній сфері.
30. Публічне адміністрування в гуманітарно-культурній сфері.
31. Публічне адміністрування в екологічній сфері.
32. Публічне адміністрування у сфері національної безпеки та оборони.

33. Трудовий договір.
34. Робочий час і час відпочинку.
35. Оплата праці.
36. Охорона праці.
37. Дисциплінарні стягнення.
38. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.
39. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.
40. Особисті немайнові права фізичної особи.
41. Правочини.
42. Право власності та інші речові права.
43. Право інтелектуальної власності.
44. Зобов'язальне право.
45. Договір у цивільному праві.
46. Поняття та види недоговірних зобов'язань.
47. Спадкове право.
48. Загальні положення про шлюб.
49. Права та обов'язки подружжя, матері, батька і дитини.
50. Усиновлення.
51. Поняття та ознаки злочину за кримінальним правом України.
52. Склад злочину.
53. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.
54. Покарання та його види.
55. Правовий режим земель України.
56. Землеустрій.
57. Державний земельний кадастр.
58. Право екологічної безпеки.
59. Основи водного права України.
60. Основи лісового права України.
61. Основи гірничого права України.
62. Основи атмосфероохоронного права України.
63. Основи фауністичного права України.
64. Основи флористичного права України.
65. Екологічна мережа України.
66. Основні принципи міжнародного публічного права.
67. Право міжнародних договорів.
68. Дипломатичне та консульське право.
69. Право міжнародних організацій.
70. Міжнародне морське право.
71. Міжнародне космічне право.
72. Колізійне право.
73. Міжнародне речове та спадкове право.
74. Міжнародне сімейне право.
75. Міжнародне приватне трудове право.
76. Міжнародне приватне процесуальне право.
77. Поняття, система та джерела права Європейського Союзу.
78. Інститути Європейського Союзу.
79. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
80. Європейська система захисту прав людини.

**Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):**

**Складено** доцентом кафедри інтелектуальної власності та приватного права, кандидатом юридичних наук, доцентом Гончаровим Андрієм Вікторовичем.

**Ухвалено** кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол № 15 від 22 червня 2026 року)
**Погоджено** Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № _ від __ червня 2026 року)